

Bruxelles, 14. siječnja 2021.
(OR. en)

12566/20

Međuinstitucijski predmet:
2018/0252 (NLE)

ATO 62
CADREFIN 353

ZAKONODAVNI AKTI I DRUGI INSTRUMENTI

Predmet:	UREDBA VIJEĆA o uspostavi namjenskog financijskog programa za razgradnju nuklearnih postrojenja i zbrinjavanje radioaktivnog otpada te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) br. 1368/2013
----------	--

UREDBA VIJEĆA (Euratom) .../...

od ...

**o uspostavi namjenskog financijskog programa
za razgradnju nuklearnih postrojenja i zbrinjavanje radioaktivnog otpada
te o stavljanju izvan snage Uredbe (Euratom) br. 1368/2013**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 203.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta¹,

¹ Mišljenje od... [(SL ...)](još nije objavljeno u Službenom listu)].

budući da:

- (1) U skladu s Rimskom deklaracijom čelnika 27 država članica i Europskog vijeća, Europskog parlamenta i Europske komisije od 25. ožujka 2017., proračunom EU-a trebalo bi omogućiti sigurnu i zaštićenu Europu. Programi razgradnje nuklearnih postrojenja tome su već doprinosili i mogu to činiti i dalje. Nakon zatvaranja nuklearnog postrojenja glavni pozitivni učinak je postupno smanjenje radiološkog rizika za radnike, javnost i okoliš u dotičnim državama članicama, kao i u Uniji kao cjelini.
- (2) Namjenski financijski program može donijeti dodanu vrijednost EU-a tako da postane mjerilo na razini Unije za sigurno upravljanje tehnološkim pitanjima u razgradnji nuklearnih postrojenja i širenje znanja. Financijsku pomoć u okviru takvog financijskog programa trebalo bi pružati na temelju *ex ante* evaluacije kojom će se utvrditi konkretne potrebe i dokazati dodana vrijednost EU-a u cilju potpore razgradnji nuklearnih postrojenja i sigurnog zbrinjavanja radioaktivnog otpada.

- (3) Aktivnosti obuhvaćene ovom Uredbom trebale bi biti u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Financijska pomoć na temelju ove Uredbe trebala bi ostati iznimna, ne dovodeći u pitanje načela i ciljeve koji proizlaze iz prava Unije o nuklearnoj sigurnosti, odnosno Direktive Vijeća 2009/71/Euratom¹, i zbrinjavanju otpada, odnosno Direktive 2011/70/Euratom². Na temelju članka 4. stavka 1. te članka 7. stavka 1. Direktive 2011/70/Euratom, države članice imaju konačnu odgovornost za sigurno zbrinjavanje nastalog istrošenog goriva i radioaktivnog otpada.
- (4) U skladu s Protokolom o uvjetima i aranžmanima pristupanja Republike Bugarske i Rumunjske Europskoj uniji³ priloženom Ugovoru o pristupanju Republike Bugarske i Rumunjske Europskoj uniji⁴ („Ugovor o pristupanju”) Bugarska se obvezala zatvoriti jedinice 1 i 2 nuklearne elektrane Kozloduj do 31. prosinca 2002., a jedinice 3 i 4 te elektrane do 31. prosinca 2006., te ih zatim razgraditi. Razgradnjom je Bugarskoj uzrokovano znatno financijsko opterećenje koje uključuje izravne i neizravne troškove. U skladu sa svojim obvezama, Bugarska je zatvorila sve dotične jedinice unutar roka.

¹ Direktiva Vijeća 2009/71/Euratom od 25. lipnja 2009. o uspostavi okvira Zajednice za nuklearnu sigurnost nuklearnih postrojenja (SL L 172, 2.7.2009., str. 18.).

² Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno zbrinjavanje istrošenog goriva i radioaktivnog otpada (SL L 199, 2.8.2011., str. 48.).

³ SL L 157, 21.6.2005., str. 29.

⁴ SL L 157, 21.6.2005., str. 11.

- (5) U skladu s Protokolom br. 9 o jedinicama 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice V1 u Slovačkoj priloženom Aktu o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike i prilagodbama Ugovora na kojima se temelji Europska unija¹ („Akt o pristupanju”), Slovačka se obvezala zatvoriti jedinicu 1 nuklearne elektrane Bohunice V1 do 31. prosinca 2006., a jedinicu 2 te elektrane do 31. prosinca 2008., te ih zatim razgraditi. Razgradnjom je Slovačkoj uzrokovano znatno financijsko opterećenje koje uključuje izravne i neizravne troškove. U skladu sa svojim obvezama, Slovačka je zatvorila sve dotične jedinice unutar roka.
- (6) U skladu s obvezama iz Ugovora o pristupanju odnosno Akta o pristupanju i uz pomoć Unije Bugarska i Slovačka znatno su napredovale u razgradnji nuklearnih elektrana Kozloduj i Bohunice V1. Potreban je dodatan rad kako bi se krajnje stanje razgradnje postiglo na siguran način. Prema sadašnjim planovima razgradnje završetak razgradnje planiran je do kraja 2030. za nuklearnu elektranu Kozloduj te do 2025. za nuklearnu elektranu Bohunice V1.

¹ SL L 236, 23.9.2003., str. 33.

- (7) Zajednički istraživački centar („JRC”) Europske komisije osnovan je člankom 8. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju („Ugovor o Euratomu”). Primjenom tog članka ugovori o lokacijama sklopljeni su od 1960. do 1962. između Zajednice te Njemačke, Belgije, Italije i Nizozemske. U slučaju Italije i Nizozemske državna nuklearna postrojenja prenesena su na Zajednicu. Na četiri lokacije postavljena infrastruktura namijenjena za nuklearna istraživanja koju čine nova postrojenja. Neka su od tih postrojenja još u upotrebi, a druga su zatvorena, pojedina već prije više od 20 godina, i uglavnom su zastarjela.
- (8) Na temelju članka 8. Ugovora o Euratomu i na temelju članka 7. Direktive 2011/70/Euratom JRC, kao nositelj odobrenja, upravlja povijesnim nuklearnim odgovornostima te razgrađuje svoja nuklearna postrojenja koja su zatvorena u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom. U skladu s tim, Komunikacijom Europskom parlamentu i Vijeću 1999. pokrenut je program za razgradnju i zbrinjavanje otpada JRC-a, a Komisija otad redovito izvješćuje o njegovu napretku.

- (9) Komisija je zaključila da je za ispunjavanje zahtjeva koji proizlaze iz članka 5. stavka 1. točke (f) i članka 7. Direktive 2011/70/Euratom najbolje primijeniti strategiju u kojoj se kombiniraju aktivnosti razgradnje i zbrinjavanja otpada uz istovremeno pokretanje rasprava između JRC-a i država članica domaćina u pogledu mogućeg prijenosa odgovornosti za razgradnju i zbrinjavanje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada u slučaju uzajamnih dogovora između Komisije i država članica domaćina. JRC bi trebao osigurati i održavati odgovarajuće resurse za ispunjavanje obveza u pogledu razgradnje i sigurnosti zbrinjavanja istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada.
- (10) Ovom se Uredbom odgovara na potrebe utvrđene za višegodišnji financijski okvir za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. i utvrđuje financijska omotnica za cjelokupno trajanje programa pomoći za nuklearnu razgradnju jedinica od 1 do 4 nuklearne elektrane Kozloduj u Bugarskoj („program Kozloduj”) i jedinica 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice V1 u Slovačkoj („program Bohunice”) te za razgradnju i zbrinjavanje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada nuklearnih postrojenja Komisije na lokacijama JRC-a i to JRC-Geel u Belgiji, JRC-Karlsruhe u Njemačkoj, JRC-Ispra u Italiji te JRC-Petten u Nizozemskoj („program za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a”). Ta financijska omotnica treba predstavljati primarni referentni iznos u smislu točke 17. Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju¹, za Europski parlament i Vijeće tijekom godišnjeg proračunskog postupka.

¹ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

- (11) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Financijska uredba”) primjenjuje se na namjenski financijski program za razgradnju nuklearnih postrojenja i zbrinjavanje radioaktivnog otpada („Program”). Financijskom uredbom utvrđuju se pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nabavi, neizravnom upravljanju, financijskim instrumentima, proračunskim jamstvima, financijskoj pomoći i nadoknadi troškova vanjskim stručnjacima.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (12) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹, uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95², (Euratom, EZ) br. 2185/96³ i (EU) 2017/1939⁴ financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i ispitivanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje štetno utječu na financijske interese Unije.

¹ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

² Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

³ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁴ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća¹. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potrebni pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

- (13) Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje ishod budućih postupaka u vezi s državnim potporama koji se mogu pokrenuti u skladu s člancima 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

¹ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (14) Iznos odobrenih sredstava dodijeljenih Programu, kao i programsko razdoblje te raspodjela sredstava na aktivnosti mogu se preispitati na temelju rezultata izvješća o evaluaciji na sredini i kraju programskog razdoblja. Trebalo bi biti moguće postići dodatnu proračunsku fleksibilnost preraspodjelom sredstava među aktivnostima ako i kada je to potrebno, davanjem prednosti aktivnostima kojima se doprinosi rješavanju izazova sigurnosti koji se odnose na razgradnju i zbrinjavanje radioaktivnog otpada jedinica od 1 do 4 nuklearne elektrane Kozloduj u Bugarskoj te jedinica 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice V1 u Slovačkoj, ne dovodeći u pitanje druge aktivnosti koje se provode na temelju ove Uredbe i u skladu s Financijskom uredbom.
- (15) Program bi također trebao uključiti stjecanje znanja i razmjenu iskustava. Znanje i iskustvo u vezi s postupkom razgradnje nuklearnih postrojenja stečeni u okviru Programa trebalo bi podijeliti unutar Unije, uz koordinaciju i sinergiju s programima Unije za aktivnosti razgradnje u Litvi, s obzirom na to da takve mjere donose najveću dodanu vrijednost EU-a i doprinose sigurnosti radnika i opće javnosti te zaštitu okoliša. Opseg, postupak i gospodarski aspekti suradnje trebali bi biti detaljno opisani u višegodišnjem programu rada te bi mogli podlijevati sporazumima između država članica i/ili Komisije.

- (16) JRC bi trebao olakšati koordinirano širenje znanja među različitim dionicima Unije, primjerice provedbom analize tržišta, preispitivanja i procjena potreba za znanjem u Uniji, utvrđivanjem mogućih smjerova suradnje, zainteresiranih dionika i područja u kojima bi znanje stečeno prilikom provedbe Programa donijelo najveću dodanu vrijednost te razvijanjem formata za razmjenu znanja. Širenje stečenog znanja trebao bi financirati JRC. Svaka država članica trebala bi moći pokrenuti razvoj odnosa i razmjena radi širenja znanja.
- (17) Razgradnju nuklearnih postrojenja i zbrinjavanje radioaktivnog otpada koji su obuhvaćeni ovom Uredbom trebalo bi provesti uz najbolje dostupno tehničko stručno znanje i uz dužno poštovanje prirode i tehnoloških specifikacija postrojenja koja se trebaju razgraditi, a kako bi se osigurala sigurnost i najveća moguća učinkovitost, uzimajući time u obzir najbolju međunarodnu praksu.

- (18) Bugarska, Slovačka i Komisija trebale bi osigurati djelotvorno praćenje i kontrolu odvijanja postupka razgradnje kako bi se osiguralo da sredstva dodijeljena na temelju ove Uredbe imaju najveću dodanu vrijednost EU-a, iako konačnu odgovornost za razgradnju imaju dvije dotične države članice. To obuhvaća djelotvorno mjerenje napretka i rezultata te primjenu korektivnih mjera prema potrebi. U tu svrhu trebalo bi osnovati odbor s funkcijama praćenja i obavješćivanja kojim bi supredsjedali predstavnik Komisije i predstavnik dotične države članice. Isto tako, skupina neovisnih stručnjaka iz država članica koje imenuje Komisija pomaže provedbu programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a.
- (19) Na temelju stavaka 22. i 23. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹ trebalo bi provesti evaluaciju Programa na temelju informacija prikupljenih u skladu sa specifičnim zahtjevima u pogledu praćenja, izbjegavajući pritom administrativno opterećenje, osobito za države članice, i prekomjerne propise. Prema potrebi, ti zahtjevi trebali bi uključivati mjerljive pokazatelje kao temelj za evaluaciju učinaka Programa u praksi.

¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (20) Aktivnosti u okviru programa Kozloduj i programa Bohunice trebalo bi utvrditi u okviru granica definiranih u planovima razgradnje koje su Bugarska i Slovačka dostavile u skladu s Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1368/2013¹. U tim su planovima definirani područje primjene programâ, kao i krajnje stanje razgradnje, ciljani datumi i završni datumi. Njima su također obuhvaćene aktivnosti razgradnje, njihov raspored, troškovi i potrebni ljudski resursi.
- (21) Aktivnosti u okviru programa Kozloduj i programa Bohunice trebalo bi provoditi uz zajednički financijski doprinos Unije i Bugarske, odnosno Unije i Slovačke, u skladu s praksom sufinanciranja koja je uspostavljena prethodnim programima.
- (22) Uredbu (Euratom) br. 1368/2013 trebalo bi stoga staviti izvan snage.
- (23) U obzir je uzeto tematsko izvješće br. 22/2016 Revizorskog suda pod naslovom „Programi pomoći EU-a za stavljanje nuklearnih postrojenja u Litvi, Bugarskoj i Slovačkoj izvan pogona: od 2011. godine postignut je određeni napredak, no ključni izazovi tek predstoje”.

¹ Uredba Vijeća (Euratom) br. 1368/2013 od 13. prosinca 2013. o potpori Unije programima pomoći za stavljanje nuklearnih postrojenja izvan pogona u Bugarskoj, Litvi i Slovačkoj te o stavljanju izvan snage uredbi (Euratom) br. 549/2007 i (Euratom) 647/2010 (SL L 346, 20.12.2013., str. 1.).

- (24) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹.
- (25) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se posebice određuje postupak utvrđivanja i izvršavanja proračuna bespovratnim sredstvima, nabavom, nagradama i neizravnim izvršavanjem te predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na opći sustav uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (26) Načine izvršenja i oblike financiranja Unije utvrđene u ovoj Uredbi trebalo bi odabrati ovisno o tome koliko je njima moguće ostvariti specifične ciljeve aktivnosti i rezultate, uzimajući u obzir, osobito troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik od neusklađenosti. Pritom bi trebalo razmotriti mogućnost upotrebe jednokratnih iznosa, paušalnih stopa i jediničnih troškova, kao i financiranje koje nije povezano s troškovima, kako je navedeno u članku 125. stavku 1. točki (a) Financijske uredbe,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavlja namjenski financijski program za razgradnju nuklearnih postrojenja i zbrinjavanje radioaktivnog otpada („Program”) za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027., s težištem na potrebe utvrđene s obzirom na trenutačno stanje. Njome se podupire:
 - (a) sigurnu razgradnju jedinica od 1 do 4 nuklearne elektrane Kozloduj u Bugarskoj i jedinica 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice V1 u Slovačkoj , uključujući zbrinjavanje radioaktivnog otpada, u skladu s potrebama utvrđenima u odnosnim planovima razgradnje; i
 - (b) provedbu postupka razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada nuklearnih postrojenja Komisije na lokacijama Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) i to JRC-Geel u Belgiji, JRC-Karlsruhe u Njemačkoj, JRC-Ispira u Italiji i JRC-Petten u Nizozemskoj.
2. Ovom se Uredbom utvrđuju ciljevi Programa, njegov proračun za razdoblje od 1 siječnja 2021. do 31. prosinca 2027., načini izvršenja i oblici financiranja sredstvima Unije.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „razgradnja” znači administrativne i tehničke mjere u skladu s nacionalnim pravom koje omogućuju prestanak dijela ili svih regulatornih kontrola za nuklearno postrojenje i kojima se nastoji osigurati dugoročna zaštita javnosti i okoliša, a obuhvaćaju i smanjenje razine ostataka radionuklida u materijalima i na lokaciji nuklearnog postrojenja;
2. „plan razgradnje” znači dokument koji sadržava detaljne informacije o predloženoj razgradnji i obuhvaća sljedeće: odabranu strategiju razgradnje; vremenski raspored, vrstu i slijed aktivnosti razgradnje; primijenjenu strategiju zbrinjavanja otpada, uključujući odobrenje; predloženo krajnje stanje; skladištenje i odlaganje otpada nastalog tijekom razgradnje; vremenski okvir za provedbu razgradnje; procjenu troškova za završetak razgradnje; te ciljeve, očekivane rezultate, ključne etape, ciljne datume, kao i odgovarajuće ključne pokazatelje uspješnosti, uključujući, prema potrebi, pokazatelje koji se temelje na ostvarenoj vrijednosti. Plan razgradnje sastavlja nositelj odobrenja za nuklearno postrojenje i odražava se u višegodišnjim programima rada za Program;

3. „program Kozloduj” znači dio Programa koji se odnosi na razgradnju jedinica od 1 do 4 nuklearne elektrane Kozloduj u Kozloduju, u Bugarskoj;
4. „program Bohunice” znači dio Programa koji se odnosi na razgradnju jedinica 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice V1 u regiji Jalovské Bohunice, u Slovačkoj;
5. „program za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a” znači dio Programa koji se odnosi na razgradnju nuklearnih postrojenja i zbrinjavanje radioaktivnog otpada nuklearnih postrojenja Komisije na lokacijama JRC-a i to JRC-Geel u Belgiji, JRC-Karlsruhe u Njemačkoj, JRC-Ispira u Italiji i JRC-Petten u Nizozemskoj.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći je cilj Programa financiranje razgradnje nuklearnih postrojenja i zbrinjavanja radioaktivnog otpada u skladu s potrebama utvrđenima u odnosnim planovima razgradnje.

2. Na temelju trenutanih potreba za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. Programom se, uz stjecanje znanja u pogledu postupka razgradnje nuklearnih postrojenja i zbrinjavanja radioaktivnog otpada nastalog uslijed aktivnosti razgradnje, posebno nastoji:
- (a) pomoći Bugarskoj u provedbi programa razgradnje nuklearne elektrane Kozloduj te Slovačkoj u provedbi programa razgradnje nuklearne elektrane Bohunice, uključujući zbrinjavanje i skladištenje radioaktivnog otpada u skladu s potrebama utvrđenima u odnosnim planovima razgradnje, s posebnim naglaskom na upravljanju s izazovima sigurnosti povezanim s tom razgradnjom; i
 - (b) poduprijeti program za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a.
3. Specifični ciljevi ovog Programa su sljedeći:
- (a) provedba aktivnosti iz odgovarajućih planova razgradnje nuklearnih postrojenja, rastavljanje i dekontaminiranje jedinica od 1 do 4 nuklearne elektrane Kozloduj i jedinica 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice, uključujući povezane sustave, strukture i sastavne dijelove te pomoćne zgrade, sigurno zbrinjavanje radioaktivnog otpada u skladu s potrebama utvrđenima u odnosnim planovima razgradnje, pružanje potpore u pogledu ljudskih resursa; te prestanak regulatornih kontrola jedinica od 1 do 4 nuklearne elektrane Kozloduj i jedinica 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice;

- (b) potpora planu razgradnje i provedba aktivnosti u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina za rastavljanje i dekontaminaciju nuklearnih postrojenja Komisije na lokacijama JRC-a, provedba sigurnog zbrinjavanja povezanog radioaktivnog otpada i, prema potrebi, priprema neobveznog prijenosa povezanih nuklearnih odgovornosti s JRC-a na državu članicu domaćina.
- (c) razvoj JRC-ova odnosa i razmjena među dionicima Unije u pogledu razgradnje nuklearnih postrojenja kako bi se osiguralo širenje znanja i razmjenu iskustva u svim relevantnim područjima kao što su istraživanje i inovacije, regulativa i osposobljavanje te razvoj potencijalnih sinergija na razini Unije.

Transfer iz prvog podstavka točke (b) ne nameće se nijednoj državi članici domaćinu i podliježe međusobnom bilateralnom sporazumu sklopljenom između Komisije i države članice domaćina. Tim se međusobnim bilateralnim sporazumom određuje da sve troškove razgradnje nuklearnih postrojenja Komisije na lokacijama JRC-a i skladištenja povezanog radioaktivnog otpada plaća Unija te mora biti u potpunosti u skladu s Direktivom 2011/70/Euratom.

- 4. Detaljan opis specifičnih ciljeva utvrđen je u prilogima I., II. i III. Na temelju rezultata evaluacija provedenih u skladu s člankom 11. Komisija provedbenim aktima može izmijeniti prilog I. ili II. u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13. stavka 2.

Članak 4.
Proračun Programa

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi 466 000 000 EUR u tekućim cijenama.
2. Raspodjela iznosa iz stavka 1. dijeli se na sljedeće kategorije rashoda:
 - (a) 63 000 000 EUR za aktivnosti u okviru programa Kozloduj;
 - (b) 55 000 000 EUR za aktivnosti u okviru programa Bohunice;
 - (c) 348 000 000 EUR za aktivnosti u okviru programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a, uključujući aktivnosti za postizanje specifičnog cilja utvrđenog u članku 3. stavku 3. točki (c).
3. Proračunska fleksibilnost može se postići preraspodjelom sredstava među aktivnostima Programa, nakon evaluacija provedenih u skladu s člankom 11. i na temelju Financijske uredbe, davanjem prednosti aktivnostima kojima se doprinosi rješavanju izazova sigurnosti koji se odnose na razgradnju i zbrinjavanje radioaktivnog otpada.

4. Iznosom iz stavka 1. mogu se pokrivati troškovi povezani s aktivnostima iz odgovarajućih planova razgradnje za provedbu Programa, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, uključujući korporativne sustave informacijske tehnologije.
5. Proračunske obveze za aktivnosti koja traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti na godišnje obroke tijekom nekoliko godina.

Članak 5.
Širenje znanja

1. Znanje stečeno u postupku provedbe Programa širi se na razini Unije.
2. Aktivnosti za provedbu aktivnosti iz stavka 1. financiraju se u okviru programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a. JRC koordinira strukturiranje i znanja i njegovo širenje u države članice.
3. Postupak širenja znanja uključuje se u programe rada iz članka 9 te u njima utvrđuje.

Članak 6.

Načini izvršenja i oblici financiranja sredstvima Unije

1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili u okviru neizravnog upravljanja sa subjektima iz članka 62. stavka 1. točke (c) Financijske uredbe.
2. Financiranje sredstvima Unije u okviru Programa može se pružiti u bilo kojem obliku utvrđenom u Financijskoj uredbi.

Članak 7.

Prihvatljive aktivnosti

Za financiranje sredstvima Unije prihvatljive su samo aktivnosti kojima se provode ciljevi iz članka 3.

Članak 8.

Stope sufinanciranja

Ne dovodeći u pitanje članak 190. stavak 1. Financijske uredbe, najviša primjenjiva stopa sufinanciranja sredstvima Unije u razdoblju iz članka 4. stavka 1. ove Uredbe ne prelazi 50 % za program Kozloduj ni 50 % za program Bohunice. Preostali iznos sufinanciranja osigurava se doprinosom Bugarske odnosno Slovačke. Aktivnosti potrebne za širenje znanja iz članka 5 ove Uredbe financira Unija po stopi od 100%.

Članak 9.

Programi rada

1. Program Kozloduj i program Bohunice provode se prema višegodišnjim programima rada iz članka 110. Financijske uredbe. Višegodišnji programi rada donose se u skladu s postupkom iz članka 13. stavka 2.
2. Program za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a provodi se prema višegodišnjim programima rada i donosi se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 4. Odluke Komisije 96/282/Euratom¹.

¹ Odluka Komisije 96/282/Euratom od 10. travnja 1996. o preustroju Zajedničkog istraživačkog centra (SL L 107, 30.4.1996., str. 12.).

3. Višegodišnji programi rada iz stavaka 1. i 2. odražavaju planove razgradnje koji služe kao polazište za praćenje i evaluaciju programa Kozloduy i programa Bohunice.
4. U višegodišnjim programima rada iz stavaka 1. i 2. utvrđuju se trenutačno stanje, ciljevi, očekivani rezultati, povezani pokazatelji uspješnosti i vremenski plan za upotrebu sredstava te se utvrđuju pojedinosti za širenje znanja.

Članak 10.

Praćenje i izvješćivanje

1. Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarenju ciljeva utvrđenih u članku 3. navedeni su u Prilogu IV.
2. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe i rezultata Programa prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno. U tu svrhu za primatelje sredstava Unije te, prema potrebi, za države članice uvode se obveze izvješćivanja koje su razmjerne ukupnim troškovima i rizicima povezanim s Programom..

3. Na kraju svake godine Komisija izrađuje izvješće o napretku koje se temelji na provedbi rada tijekom prethodnih godina, uključujući stopu aktivnosti proizašlih iz poziva za podnošenje ponuda te, izlaže to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 11.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. Privremena evaluacija Programa provodi se kad je dostupno dovoljno informacija o njegovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka razdoblja utvrđenog u članku 1. stavku 1. U privremenoj evaluaciji također se razmatra mogućnost izmjene višegodišnjih programa rada iz članka 9.
3. Na kraju provedbe Programa, a najkasnije pet godina nakon završetka razdoblja navedenog u članku 1. stavku 1., Komisija provodi završnu evaluaciju Programa.
4. Komisija zaključke evaluacija, zajedno sa svojim primjedbama, dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 12.

Revizije

Revizije uporabe doprinosa Unije i nacionalnog doprinosa koje provode osobe ili subjekti, uključujući osobe ili subjekte koje nisu ovlastile institucije ili tijela Unije, osnova su za opće jamstvo u smislu članka 127. Financijske uredbe.

Članak 13.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Kada se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva obična većina članova odbora.

Članak 14.

Informiranje, priopćavanje i promidžba

1. Primatelji sredstava Unije priznaju podrijetlo i osiguravaju vidljivost tih sredstava, posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata, pružanjem koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalim medijima i javnosti.
2. Komisija provodi informacijska i komunikacijska djelovanja koja se odnose na Program, aktivnosti koje se provode na temelju Programa i postignute rezultate.
3. Financijska sredstva dodijeljena Programu također doprinose institucijskom priopćavanju političkih prioriteta Unije, ako se ti prioriteti odnose na ciljeve iz članka 3.

Članak 15.

Stavljanje izvan snage

Uredba (Euratom) br. 1368/2013 stavlja se izvan snage.

Članak 16.
Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu aktivnosti započetih na temelju Uredbe (Euratom) br. 1368/2013, koja se nastavlja primjenjivati na te aktivnosti do njihova zaključenja.
2. Iz financijske omotnice za Program mogu se također pokriti troškovi tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni radi osiguravanja prijelaza između programa Kozloduj odnosno programa Bohunice i mjera donesenih na temelju Uredbe (Euratom) br. 1368/2013.
3. Ako je to potrebno, odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun Unije nakon 2027. radi pokrivanja troškova predviđenih u članku 4. stavku 3. ove Uredbe kako bi se omogućilo upravljanje aktivnostima koje nisu dovršene do 31. prosinca 2027.

Članak 17.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Vijeće
Predsjednik

PRILOG I.

Detaljan opis ciljeva programa Kozloduj

1. Opći cilj programa Kozloduj jest pružanje pomoći Bugarskoj u upravljanju izazovima sigurnosti koji se odnose na razgradnju jedinica od 1 do 4 nuklearne elektrane Kozloduj. Programom Kozloduj treba pristupiti rješavanju sljedećih bitnih izazova sigurnosti:
 - (a) rastavljanja i dekontaminacije zgrada i sastavnih dijelova reaktorâ u skladu s planovima razgradnje. Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom i vrstom uklonjenih materijala te ostvarenom vrijednošću;
 - (b) sigurnog upravljanja razgradnjom i zbrinjavanjem radioaktivnog otpada u skladu s potrebama utvrđenima u odnosnom planu razgradnje, sigurnog upravljanja aktiviranim materijalima i materijalima za rastavljanje, uključujući njihovu dekontaminaciju do privremenog skladištenja ili odlaganja (ovisno o kategoriji otpada), kao i, prema potrebi, dovršenja infrastrukture za zbrinjavanje otpada i materijala. Taj se cilj mora ostvariti u skladu s planom razgradnje i podložno potrebnim zbrinjavanjem radioaktivnog otpada. Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom i vrstom materijala koji više nije pod regulatornom kontrolom i sigurno uskladištenog ili odloženog otpada te ostvarenom vrijednošću; i

- (c) nastavljjanje ublažavanja radioloških opasnosti. Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se u okviru sigurnosne procjene aktivnosti i postrojenja, pri čemu se utvrđuju načini na koje bi moglo doći do izloženosti i procjenjuju vjerojatnosti i opseg mogućih izloženosti. U programu Kozloduj prestanak regulatorne kontrole nad postrojenjima do odgovarajućih dopuštenih razina u skladu s propisima treba se dogoditi do kraja 2030.

2. Opći cilj programa Kozloduj dopunjen je ciljem povećanja dodane vrijednosti EU-a tog programa doprinošenjem širenju znanja o postupku razgradnje (njime stečenog) u sve države članice. U razdoblju financiranja koje počinje 2021. programom Kozloduj se mora ostvariti sljedeće:

- (a) uspostaviti veze i razmjene među dionicima iz Unije (npr. državama članicama, tijelima nadležnima za sigurnost te komunalnim poduzećima i operaterima razgradnje);
- (b) dokumentirati izričito znanje i učiniti ga dostupnim putem višestranih razmjena znanja o pitanjima upravljanja razgradnjom i zbrinjavanjem otpada, najboljim praksama u upravljanju i tehnološkim izazovima te postupcima razgradnje na operativnoj i organizacijskoj razini kako bi se razvile potencijalne sinergije na razini Unije.

Te se aktivnosti mogu financirati sredstvima Unije u visini od 100 %.

Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom izrađenih proizvoda znanja i njihovom dosegu.

3. Odlaganje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada u dubokom geološkom odlagalištu i njegova priprema isključeni su iz financijske omotnice iz članka 4. stavka 1.

PRILOG II.

Detaljan opis ciljeva programa Bohunice

1. Opći cilj programa Bohunice jest pružanje pomoći Slovačkoj u upravljanju izazovima sigurnosti koji se odnose na razgradnju jedinica 1 i 2 nuklearne elektrane Bohunice V1. Programom Bohunice treba pristupiti rješavanju sljedećih bitnih izazova sigurnosti:
 - (a) rastavljanja i dekontaminacije zgrada i sastavnih dijelova reaktorâ u skladu s planovima razgradnje. Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom i vrstom uklonjenih materijala te ostvarenom vrijednošću;
 - (b) sigurnog upravljanja razgradnjom i zbrinjavanjem radioaktivnog otpada u skladu s potrebama utvrđenim u odnosnom planu razgradnje, sigurnog upravljanja aktiviranim materijalima i materijalima za rastavljanje, uključujući njihovu dekontaminaciju do privremenog skladištenja ili odlaganja (ovisno o kategoriji otpada), kao i, prema potrebi, dovršenje infrastrukture za zbrinjavanje otpada i materijala. Taj se cilj mora ostvariti u skladu s planom razgradnje i podložno potrebnim zbrinjavanjem radioaktivnog otpada. Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom i vrstom materijala koji više nije pod regulatornom kontrolom i sigurno uskladištenog ili odloženog otpada te ostvarenom vrijednošću; i

- (c) nastavljanje ublažavanja radioloških opasnosti. Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se u okviru sigurnosne procjene aktivnosti i postrojenja, pri čemu se utvrđuju načini na koje bi moglo doći do izloženosti i procjenjuju vjerojatnosti i opseg mogućih izloženosti. U programu Bohunice prestanak regulatorne kontrole nad postrojenjima do odgovarajućih dopuštenih razina u skladu s propisima treba se dogoditi do 2025.

2. Opći cilj programa Bohunice dopunjen je ciljem povećanja dodane vrijednosti EU-a tog programa doprinošenjem širenju znanja o postupku razgradnje (njime stečenog) u sve države članice. U razdoblju financiranja koje počinje 2021. programom Bohunice mora se ostvariti sljedeće:

- (a) uspostaviti veze i razmjene među dionicima iz Unije (npr. državama članicama, tijelima nadležnima za sigurnost te komunalnim poduzećima i operaterima razgradnje);
- (b) dokumentirati izričito znanje i učiniti ga dostupnim putem višestranih razmjena znanja o pitanjima upravljanja razgradnjom i zbrinjavanjem otpada, najboljim praksama u upravljanju i tehnološkim izazovima te postupcima razgradnje na operativnoj i organizacijskoj razini kako bi se razvile potencijalne sinergije na razini Unije.

Te se aktivnosti mogu financirati sredstvima Unije u visini od 100 %.

Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom izrađenih proizvoda znanja i njihovom dosegu.

3. Odlaganje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada u dubokom geološkom odlagalištu i njegova priprema isključeni su iz financijske omotnice iz članka 4. stavka 1.

PRILOG III.

Detaljan opis ciljeva programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a

1. Opći cilj programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a jest razgradnja nuklearnih postrojenja Komisije na lokacijama JRC-a i to JRC-Geel u Belgiji, JRC-Karlsruhe u Njemačkoj, JRC-Ispira u Italiji i JRC-Petten u Nizozemskoj te sigurno zbrinjavanje istrošenoga goriva, nuklearnog materijala i radioaktivnog otpada. Opći cilj programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a dopunjen je ciljem povećanja dodane vrijednosti EU-a tog programa doprinošenjem širenju znanja o postupku razgradnje (njime stečenog) u sve države članice. U razdoblju financiranja koje počinje 2021. programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a mora se ostvariti sljedeće:

1.1. na svim lokacijama:

- (a) sigurno zbrinuti radioaktivni otpad, nuklearni materijal i istrošeno gorivo;
- (b) istražiti i razviti mogućnosti za prijenos odgovornosti za razgradnju i zbrinjavanje otpada na državu članicu domaćina na temelju međusobnog bilateralnog sporazuma sklopljenog između Komisije i države članice domaćin;

- (c) uspostaviti veze i razmjene među dionicima iz Unije (npr. državama članicama, tijelima nadležnima za sigurnost te komunalnim poduzećima i operaterima razgradnje);
 - (d) dokumentirati izričito znanje i učiniti ga dostupnim putem višestranih razmjena znanja o pitanjima upravljanja razgradnjom i zbrinjavanjem otpada, najboljim praksama u upravljanju i tehnološkim izazovima te postupcima razgradnje na operativnoj i organizacijskoj razini kako bi se razvile potencijalne sinergije na razini Unije.
- 1.2. Na lokaciji JRC-Ispira (ovisno o dobivanju relevantnih odobrenja od talijanskih tijela nadležnih za sigurnost) u skladu s nacionalnim pravom:
- (a) prenijeti, obraditi i sigurno uskladištiti otpad iz prošlosti;
 - (b) prenijeti, obraditi i sigurno uskladištiti nuklearni materijal i istrošeno gorivo;
 - (c) razgraditi zatvorena postrojenja.
- 1.3. Na lokaciji JRC-Karlsruhe (ovisno o dobivanju relevantnih odobrenja od njemačkih tijela nadležnih za sigurnost) u skladu s nacionalnim pravom:
- (a) razgraditi zastarjelu opremu;
 - (b) smanjiti količinu radioaktivnog otpada, nuklearnog materijala i istrošenoga goriva;

- (c) razgraditi zatvorena postrojenja i uskladištiti povezani radioaktivni otpad;
 - (d) pripremne faze razgradnje dijelova zgrada.
- 1.4. Na lokaciji JRC-Petten (ovisno o dobivanju relevantnih odobrenja od nizozemskih tijela nadležnih za sigurnost) u skladu s nacionalnim pravom:
- (a) smanjiti količinu radioaktivnog otpada, nuklearnog materijala i istrošenoga goriva;
 - (b) prenijeti, obraditi i sigurno zbrinuti radioaktivni otpad iz prošlosti;
 - (c) pripremne faze razgradnje reaktora visokog fluksa;
 - (d) razgraditi postrojenja reaktora visokog fluksa i sigurno zbrinuti povezani radioaktivni otpad.
- 1.5. Na lokaciji JRC-Geel (ovisno o dobivanju relevantnih odobrenja od belgijskih tijela nadležnih za sigurnost) u skladu s nacionalnim pravom:
- (a) razgraditi zastarjelu opremu;
 - (b) smanjiti količinu radioaktivnog otpada i nuklearnog materijala;
 - (c) pripremne faze razgradnje dijelova zgrada.

Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom i vrstom sigurno uskladištenog ili odloženog otpada, količinom i vrstom sigurno uskladištenog ili odloženog nuklearnog materijala i istrošenoga goriva te količinom i vrstom uklonjenog materijala, kako je prikladno. Napredak programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a općenito se mora mjeriti prema očekivanim rezultatima, ključnim etapama, ciljnim datumima i odgovarajućim ključnim pokazateljima uspješnosti, uključujući, ako je prikladno, pokazatelje koji se temelje na ostvarenoj vrijednosti.

2. Opći cilj programa za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a dopunjen je ciljem povećanja dodane vrijednosti EU-a tog programa doprinošenjem širenju znanja o postupku razgradnje (njime stečenog) u sve države članice. U razdoblju financiranja koje počinje 2021. programom za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a se mora ostvariti sljedeće:

- 2.1. uspostaviti veze i razmjene među dionicima iz Unije (npr. državama članicama, tijelima nadležnima za sigurnost te komunalnim poduzećima i operaterima razgradnje);
- 2.2. dokumentirati izričito znanje i učiniti ga dostupnim putem višestranih razmjena znanja o pitanjima upravljanja razgradnjom i zbrinjavanjem otpada, najboljim praksama u upravljanju i tehnološkim izazovima te postupcima razgradnje na operativnoj i organizacijskoj razini kako bi se razvile potencijalne sinergije na razini Unije.

Napredak koji je postignut u vezi s ovim ciljem mjeri se količinom izrađenih proizvoda znanja i njihovim dosegom.

3. Odlaganje istrošenoga goriva i radioaktivnog otpada u dubokom geološkom odlagalištu obuhvaćeno je programom za razgradnju i zbrinjavanje otpada na lokacijama JRC-a kako se zahtijeva Direktivom 2011/70/Euratom.

PRILOG IV.

Pokazatelji za izvješćivanje o napretku Programa prema ostvarenju ciljeva iz članka 3.

1. Zbrinjavanje radioaktivnog otpada:

- količina i vrsta sigurno uskladištenog ili odloženog otpada s godišnjim ciljevima po vrsti, uz ispunjavanje ključnih etapa Programa.

2. Rastavljanje i dekontaminacija:

- količina i vrsta uklonjenih materijala s godišnjim ciljevima po vrsti, uz ispunjavanje ključnih etapa Programa.
